

98/2007* SAYILI TAVSİYE KARARI

"KEİ Üye Devletleri Arasında Enerji Alanındaki İşbirliği Öncelikleri: Petrol ve Doğal Gaz Sektörü"

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi, KEİ çerçevesinde enerji alanındaki işbirliğinin, Karadeniz Bölgesi'nin Avrupa'nın enerji arzında artan öneminin yanısıra enerji kaynaklarının nakliyesi için önemli bir transit güzergah olması bakımından, öncelikli bir alan olduğunu teyit etmektedir.

2. Asamble, KEİ'nin enerji alanındaki son faaliyetlerini memnuniyetle karşılamakta olup ve enerji alanındaki işbirliğine yönelik yeni açılımları öngören girişimleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin *Karadeniz'deki hidrokarbon kaynaklarının araştırılması ve kullanılması konusunda KEİ üye devletleri arasında işbirliğine yönelik Geçici Çalışma Grubu'nun kurulması* yönündeki önerisi dahil olmak üzere, tamamen desteklemektedir.

3. KEİPA, KEİ Dönem Başkanlığı sırasında Rusya Federasyonu tarafından iletilmiş olan *KEİ üye devletlerinde ulusal enerji stratejileri veritabanının oluşturulması* girişimini desteklemektedir.

4. Asamble, *KEİ Ekonomi Gündemi*, *KEİ Bölgesi'nde Enerji Alanında İşbirliğine ilişkin Bakü Deklarasyonu (19 Eylül 2003)*, *KEİ Bölgesi'nde Enerji Alanında İşbirliğine ilişkin Aleksandrapolis Deklarasyonu (4 Mart 2005)*, *KEİ Üye Devletlerinin Enerji Bakanlarının Sochi Bildirisi (27 Eylül 2006)*, *KEİ'nin Onbeşinci Kuruluş Yıl Dönümüne ilişkin Zirve Deklarasyonu*, "Enerji alanında işbirliği"ne ilişkin 68/2003 sayılı Tavsiye Kararı ile "Avrupa Ekonomik Alanının Şekillendirilmesi" ne ilişkin 72/2003 sayılı Tavsiye Kararı'na atıfta bulunmaktadır.

5. Asamble, Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası'nın (KTKB) bölgedeki enerji altyapısının finansmanına sağladığı katkıları memnuniyetle karşılamaktadır.

* *Raportör:Sn. Gagik MİNASYAN, Komisyon Başkanı (Ermenistan)*

11 Aralık 2007 tarihli Asamble görüşmesi (bakınız Doc.: GA30/EC29/REP/07/tr; Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu'nun 19 Eylül 2007 tarihinde Kiev'de görüşülen "KEİ Üye Devletleri Arasında Enerji Alanındaki İşbirliği Öncelikleri: Petrol ve Doğal Gaz Sektörü" konulu Raporu; Raportör: Sn. Boris Deych - Ukrayna)

Asamble tarafından, 11 Aralık 2007 tarihinde, Tiflis'te kabul edilen Metin.

6. Asamble halihazırda Avrupa Birliği ile enerji alanında – *KEİ-AB etkileşimi: KEİ yaklaşımı (17 Ocak 2007) ile Karadeniz Sinerjisi – Yeni Bir Bölgesel İşbirliği Girişimi (11 Nisan 2007)* başlıklı iki tebliğde ortaya konmuş işbirliğinin geliştirilmesini takdirle değerlenmektedir. Asamble aynı zamanda, AB ile Rusya arasında ve AB ile Azerbaycan arasında tesis edilmiş olan enerji diyaloglarına özel vurgu yapmaktadır.

7. Asamble, üye devletler arasında enerji alanında diğer bölgesel girişimler ve kuruluşlar nezdindeki işbirliklerinin, bölgedeki enerji projelerinin hayata geçirilmesi sürecini kolaylaştıracağını belirtmektedir.

8. Asamble, petrol ve doğal gaz kaynaklarının taşındığı ulaşım koridorlarında güvenliğin yanısıra enerji arzının çeşitlendirilmesine yönelik tüm enerji projelerine hukuki desteğin sağlanması amacıyla ortak çalışmalar yürütme yönündeki taahhüdünü yinelemektedir.

9. Asamble üyeleri, küresel enerji piyasalarının istikrarı, enerji sektöründe yatırım ortamının iyileştirilmesi, enerji verimliliğinin artırılması, enerji tasarrufu ve enerji karmasının çeşitlendirilmesi gibi, G8 St. Petersburg Zirvesi Nihai Deklarasyonu’nda öngörülen kurallara bağlı kalınmasının önemini vurgulamaktadır.

10. Dolayısıyla, Asamble, KEİ üye devletlerinin parlamentolarına ve hükümetlerine aşağıdaki **tavsiyelerde bulunmaktadır:**

A. ULUSLARARASI VE BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

i) petrol ve doğal gaz projelerinin hayata geçirilmesi sürecinin *kolaylaştırılması* ve gerekirse, bu projelere, ekonomik uygunluğa dair kapsamlı incelemeler de dahil olmak üzere, siyasi destek *sağlanması*;

ii) KEİ üye devletlerindeki ulusal enerji stratejilerine ilişkin bir veritabanının oluşturulması ve Karadeniz’deki hidrokarbon kaynaklarının araştırılması ve kullanımı konusunda KEİ üye devletleri arasında işbirliğine yönelik Geçici Çalışma Grubu’nun kurulması yönünde Rusya Federasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaya konmuş olan girişimlerin eksiksiz olarak gerçekleştirilmesine yönelik *tedbirlerin alınması*;

iii) doğal gaz fiyatlandırmasında yeni ilkelerin benimsenmesi amacıyla doğal gaz piyasalarında ortak stratejinin oluşturulmasına yönelik bir sürecin *başlatılması*;

iv) fiyatlarda istikrarın temini ve projelerin etkin ve tutarlı şekilde hayata geçirilmesine katkı sağlayacak şekilde, enerji pazarlarının tam olarak bütünleştirilmesini hedefleyen faaliyetlerin *yürütülmesi*;

v) boru hattı projelerinin güvenliğinin yanısıra, güvenilir enerji altyapılarının inşasına yönelik modern teknolojilerin uygulanması konusundaki işbirliklerinin artırılmasının *sağlanması*;

vi) enerji alanındaki fizibilite çalışmalarda KEİ Proje Geliştirme Fonu (PGF) bünyesindeki finans kaynaklarının kullanımının ve bölgedeki petrol ve doğal gaz projelerinin yapımının finansmanında Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası’nın (KTKB) daha aktif rol oynamasının *teşvik edilmesi*;

vii) bölgede ortak enerji politikasına yönelik yeni mekanizmaların geliştirilmesi ve uluslararası anlaşmaların uygulanması konusunda tecrübe paylaşımı amacıyla enerji alanındaki diğer uluslararası örgütler ile işbirliklerinin *artırılması*;

viii) Hidrokarbon kaynaklarının çıkartılmasının keşfinin sağlanamaması ve petrol ve doğal gaz üretiminin etkinliğinin artırılması amacıyla yatırımların çekilmesini adına ulusal ve uluslararası seviyelerde gerekli *tedbirlerin alınması*;

ix) enerji etkinliğinin ve enerji birikiminin yükselmesine, daha çevresel olumlu ve etkileyici imal teknolojilerin sağlanmasına ve fosil yakıtın kullanımına yönelik *tedbirlerin uygulanması*.

B. ÜYE DEVLETLERİN ULUSAL ENERJİ POLİTİKALARI

x) elverişli yatırım ortamının ve ilgili koşulların oluşturulması amacıyla enerji sektöründeki hukuki çerçevenin *iyileştirilmesi*;

xi) ulusal enerji pazarlarının tutarlı bir şekilde serbestleştirilmesi ve sınıai altyapısının modernizasyonu için enerji sektöründe kurumsal reform sürecinin *hızlandırılması*;

xii) muhtelif paydaşların ülkelerin enerji arzına aktif olarak iştirak etmeye teşvik edilmesi suretiyle, ulusal enerji piyasalarının rekabet güçlerinin *geliştirilmesi*;

xiii) iç enerji pazarının, enerji arzı sağlayan kurumların ruhsatlanması ve tüketiciler ve bu ruhsat sahibi kurumlar arasındaki faizin dengelenmesi gibi birtakım hususlarında, uluslararası standartlarına geçişin *hızlandırılması*;

xiv) KEİ üye devletlerinin çevresel normlarının *ele alınması* ve *koordine edilmesi* ve enerji kaynaklarının kullanımı ve ulaştırılması neticesinde oluşacak olumsuz çevre sonuçlardan kaçınılması adına bu normların *gözetlenmesi*.

11. **Parlamentar Asamble**, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni, bu Tavsiye Kararı'nı görüşmeye davet eder.